№ 134. Wtorek 12. Czerwca 1860. Rok wydania 50.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami dziennym i tygodniowym kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 centów wal. austr. — Inserya w półkolumnie, drukiem garmont 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRENUMERATA

na GAZETĘ LWOWSKĄ z DODATKIEM DZIENNYM i TYGODNIOWYM na trzeci kwartał 1860
od 1. lipca do ostatniego września:

na miejscu . . . . 4 zł. } **waluty austr.**
z pocztą . . . . 5 zł. }

Przesyłki *(franco)* odbiera **Kantor Gazety Lwowskiej**, ulica Niższa Ormiańska Nr. 347.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

(Procesya Bożego ciała. — Zwinięcie władz obwodowych w Morawii. — Urządzenie namiestnictwa węgierskiego. — Wypłata obligacyi lombardo-weneckiego Monte.)

Wiedeń, 9. czerwca. *Gazeta wiedeńska* pisze: Przedwczoraj, 7. b. m. odprawiał nasz rz. kat. kościół procesyę Bożego Ciała ze zwykłą uroczystością.

Ich MM. Cesarz i Cesarzowa, Arcyksiążęta Franciszek Karol, Karol Ludwik, Ludwik Wiktor, Wilhelm, Józef, Leopold, Rainer i Ludwik Józef i Arcyksiężniczki Hildegarda i Marya znajdowali się na procesyi, której towarzyszyły także korporacye c. k. orderów, dwór cesarski i gwardya przyboczna Cesarza.

We wszystkich ulicach, którémi przechodziła procesya, było wojsko ustawione w szeregach, prócz tego wystąpiło także w paradzie na kilku placach.

Po skończonej ceremonii uczcił te uroczystość kościelną ustawiony na Grabenie batalion zwyczajną trzykrotną salwą.

W końcu defilowały wojska na placu burgowym w obec Jego c. k. Apostolskiej Mości.

— Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem pismem własnoręcznem z 4. b. m. nakazać najłaskawiej zwinięcie sześciu władz obwodowych w Morawii i rządu krajowego w Opawie wraz z podlegającą mu krajową dyrekcyą budowniczą, jako też przyłączenie księstwa Szląskiego do Namiestnictwa w Bernie, z tem jednak najwyższem zastrzeżeniem, że zresztą ma być księstwu Szląskiemu zapewnione stanowisko koronnego kraju państwa z osobną reprezentacyą krajową.

Dalej raczył Jego c. k. Apostolska Mość nakazać najłaskawiej ustanowienie politycznego szefa urzędowego w Opawie z tytułem starosty kraju, który ma jako stale exponowany organ morawsko-szląskiego Namiestnictwa sprawować urząd przełożonego politycznego urzędu powiatowego dla powiatu i okolicy Opawy, i należy z charakterem radcy Namiestnictwa do składu tego rządu krajowego. Prócz tego ma się rozciągać jego zakres czynności, jaki będzie mu przydzielony z kompetencyi Namiestnictwa, na całe księstwo Szląskie.

Termin zawieszenia funkcyi zwiniętych władz będzie później ogłoszony.

— *Gazeta wiedeńska* ogłasza następujące rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z 5. czerwca:

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem pismem gabinetowem z 4. b. m. rozporządzić najłaskawiej, ażeby Namiestnictwo węgierskie, które ma być utworzone na mocy najwyższego pisma własnoręcznego z 19. kwietnia r. b., rozpoczęło swoją czynność z dniem 1. lipca r. b.

W wykonaniu tego najwyższego postanowienia zawieszona będzie funkcya jeneralnego gubernatora i oddziałów Namiestnictwa w Budzie, Oedenburgu, Preszburgu, Koszycach i Wielkim Waradynie na dniu 30. czerwca r. b.

Z dniem 1. lipca r. b. rozpocznie się działalność Namiestnictwa węgierskiego z siedzibą w Budzie na mocy najwyższych postanowień co do urządzenia i funkcyi Namiestnictw w ogóle z 14. września 1852 (Dz. u. p. z r. 1853 nr. 10), i tymczasowo pozostaną jeszcze tylko w Preszburgu, Oedenburgu, Koszycach i Wielkim Waradynie osobne organa polityczne, które podług najwyższego pisma własnoręcznego z 19. kwietnia r. b. przeznaczone są do pomocy w przeprowadzeniu nowej organizacyi osobliwie administracyi komitatowej i stosunków gminnych, ale niestanowią żadnej osobnej instancyi pośredniej.

Co do utworzenia i czynności dyrekcyi funduszów indemnizacyjnych, władz komitatowych i urzędów stolniczych nierorporządza się na teraz nic jeszcze Hr. *Gołuchowski* m. p.

— Dekret ministerstwa finansów z 29. maja 1860, względem częściowego zaspokojenia dawniejszego lombardo-weneckiego Monte i jego kasy depozytowej.

Mając na względzie ubezpieczenie finansów, niepodobna jeszcze zaspokoić już teraz zupełnie wierzycieli dawniejszego lombardo-weneckiego Monte i jego kasy depozytowej, chociaż się z swemi pretensyami na mocy dekretu ministerstwa finansów z 30. listopada 1859 (Dz. ustaw p. nr. 218) zgłosili.

Ażeby jednak ich wezwaniu zadość uczynić, jak dalece to się stać może bez obawy uskutecznienia nieprzynależnej zapłaty, spowodowane jest ministeryum finansów wydać następujące przepisy:

1. Przypadłe, po 4. czerwca 1859 procenta od obligacyi i renty od kartelów dawniejszego lombardo-weneckiego Monte, tudzież przypadłe po nadmienionym dnin procenta od złożonych w jego kasie depozytowej gotówek (depozytów) będą tymczasowo wypłacane albo w uniwersalnej kasie długów państwa w Wiedniu, albo w głównej kasie krajowej w Wenecyi w monecie brzęczącej.

2. Kto chce podnieść procenta w uniwersalnej kasie długów państwa od obligacyi opiewających na oddawcę, ma się udać pisemnie do ministerstwa finansów i do podania swego, z wymienieniem równocześnie znamion obligacyi, do których należą kupony, załączyć ich spis arytmetycznie ułożony.

3. Kto chce podnieść procenta w głównej kasie krajowej w Wenecyi od obligacyi opiewających na oddawcę, nie potrzebuje wprawdzie udawać się pisemnie. Ale dopóki Monte wenecki nie rozpocznie swojej czynności, mają partye głównej kasy krajowej przy doręczaniu kuponów okazać odnośne obligacye, które muszą być markowane stampilią udowodnienia.

4. Wypłata przypadłych, po dniu 4. czerwca 1859 procentów od obligacyi opiewających na imię, rent od kartelów i procentów od depozytów, przed rozpoczęciem czynności weneckiego Monte, będzie na podanie do ministeryum finansów tylko wtedy zaasygnowana, jeżeli na obligacyach, kartelach lub rewersach depozytowych nie znajduje się żadna prenotacya wstrzymująca wypłatę.

Powyższe przepisy stosują się tylko do tych partyi, które swe procenta albo renty podnosiły w kasie, która teraz jest sardyńską.

Wszystkie inne partye mogą swoje procenta albo renty według §. 6 nadmienionego powyżej dekretu ministerstwa finansów, podnosić nadal jak dotychczas.

Wypłata przypadłych przed 4. czerwca 1859 procentów i rent zawisła od wypadku toczących się układów z Francyą i Sardynią. Wiédeń, 29. maja 1860. *Plener* m. p.

Hiszpania.

(Protest brata hrabi Montemolin.)

Times ogłosiła protest brata hrabiego Montemolin na jego zrzeczenie się sukcesyi w Hiszpanii. Dokument ten datowany z Londynu na dniu 2. czerwca, następującej jest treści:

„Do Kortezów! Zrzeczenie się praw do korony hiszpańskiej brata mojego Karola Ludwika, wyrzeczone w manifeście jego wydanym w Tortozie na dniu 23. kwietnia b. r. zmusza mię w mojem i rodziny mojej imieniu do obstawania przy przynależnych nam prawach do korony hiszpańskiej. Postanowiwszy bronić praw moich i prawną zasadę, na której się one opierają, nie zezwolę jednak na to, ażeby sprawa ta 'rozstrzygała się z bronią w ręku i aby lała się za nią powtórnie szlachetna krew hiszpańska. Ufam w opatrz-

ność Boską, w sprawiedliwość i miłość ojczyzny Hiszpanów i w bieg wypadków. Nie pragnę wstąpienia na tron, jeżeli u stóp jego mam znaleźć ofiary; pragnę go posiąść, wtedy gdy się przekonam, że porządek został przywrócony i że kraj oparty na zasadzie prawności zgodnie z duchem czasu postępywać będzie na drodze postępu. Ogłaszam niniejszą moją odezwę do Kortezów, ażeby wiedział o niej kraj cały. (Podpisano) *Juan de Bourbon.*"

Anglia.

(Nowiny dworu. — Posiedzenie z 4. czerwca. — Doniesienia z Labory.)

Londyn, 6. czerwca. Książę Albert położył dnia 2go czerwca w Waking, niedaleko od stolicy oddalonem, kamień węgielny do *Dramatic College*, zakładu, który powstał z dobrowolnych datków ku wspomaganiu starych zubożałych aktorów i ich rodzin. Grunt pod ten zakład przyszedł także z daru; niektórzy reżyszerowie, dzierzawcy teatrów, aktorowie i zwolennicy sztuk pięknych przyczynili się znacznemi sumami, a dzięki tym zabiegom tyle się zebrało, że wystarczyło na wybudowanie 20 domków, każdy z ogródkiem w miejscu bardzo przyjemnem otoczonem drzewami. Wszystkie domki połączone są z sobą krytym gankiem, i każdy z nich obliczony na pomieszczenie 2 rodzin. Koło domków znajduje się zabudowanie bawialne, dwie duzych izb szkolnych dla dzieci i czytelnia z modelami dla starych, także i koszta urządzenia i administracyi są już po największej części pokryte. Czego nie stawało, dostarczył urządzony wczoraj bazar, przy którem najulubieńsze aktorki londyńskie podjęły się przedaży. Pierwszy to jest zakład tego rodzaju, i zostanie w pamięci, że książę Albert założył do niego kamień węgielny. Jest w tem nowe dobrodziejstwo dla aktorów, chociaż oni już mają od dawna dwa fundusze emerytalne, jeden i drugi od przypadku słabości, a które utrzymują się także z dobrowolnych składek i datków. — Książę Albert odpowiedziawszy łaskawie na podany mu przy tej sposobności adres, przybył jeszcze na czas do pałacu Buckingham, gdzie przyjmował razem z Królową i w familijnem kole Króla belgijskiego, który przybył z hrabią Flandryi.

— Dnia 4go b. m. zgromadziła się znowu izba wyższa, ale obradowała tylko nad małoznaczącemi sprawami. — W *izbie niższej* oświadczył kanclerz skarbu na zapytanie sir James Elphingstone, że na prowadzenie wojny w Chinach przeznaczył rząd 850.000 i 500.000 funtów szterlingów, ale że od czasu tego postanowienia zmienił się stan rzeczy, i minister wojny wkrótce nowy w tej mierze poda projekt. — Obradowano tego dnia w komitecie o bilu reformy. Pan Hunt wniósł, aby uwiadomić komitet, że przysłuża mu prawo opisać warunki nad imiennem głosowaniem przy wyborach do parlamentu. Prezydent jednak usunął tę mocyę wykazując, że przedłożone są już izbie inne bile w tym samym przedmiocie. Pan Bentinck podaje następnie wniosek, że komitet ma władzę użyć środków, ażeby przy wyborach do parlamentu było mniej przekupstwa. Pan Whiteside poparł mocyę p. Bentinck, twierdząc, że bez tego rozszerzenie prawa głosowania byłoby tylko poparciem przekupstwa. Pan Wyld był za tajnem głosowaniem, jako za jedynym środkiem przeciwko przekupstwu przy wyborach. Pan Mellor twierdzi, że p. Bentinck'owi chodzi, by projektem swoim zwlec przyjęcie bilu, nie zaś sprostować istniejący dotychczas system wyborczy. Pan Artur Mills złożył winę dotychczasowego przekupstwa na nieuczciwe postępywanie kandydatów i podał za przykład wydarzenia w Wakefield, na co mu sir J. Haumer odpowiedział, że w miastach to jeszcze nie dzieje się najgorzej. Nie zna brzydszego wypadku jak wybor kandydata w pewnem hrabstwie, którego uradowało, że po swym wyborze stracił krzesło w parlamencie. — Pan Berkeley sądzi toż samo, że jedynem lekarstwem na przekupstwo jest tajne głosowanie, i oświadcza się w ogóle bardzo przychylnie za bilem lorda J. Russela, zaś lord J. Manners ubolewa, że Berkeley krótkiej pamięci, bo przecież niedawno temu obwoływał cały bil świstkiem papieru. Po niektórych uwagach lorda J. Russela nie sprzeciwiających się wprost propozycyi p. Bentinck, propozycya przyjętą została. Prezydent rozstrzygł następnie, że projektowane przez panów Hassard i Ennis poprawki względem zaprowadzenia jednakowej przysięgi dla wszystkich członków sprzeciwiają się przepisom regulaminu, ponieważ na wszelką zmianę roty w przysiędze, potrzebny jest bil osobnej ustawy.

Lord J. Russell proponując, „ażeby prezydent opuścił swe krzesło" (to znaczy, ażeby się izba zebrała w komitet), oświadczył że pogłoski, jakoby rząd zamierzał odwołać bil reformy, są fałszywe. Zdaniem jego nie trzeba będzie z bilem angielskim czekać aż do odczytania bilu szkockiego i irlandzkiego i będzie go można wnieść na przyszłej sesyi. Od sposobu, w jaki postąpi izba w sprawie reformy bilu, zależeć będzie niejako jej dobra sława, nie trzeba bowiem o tem zapominać, że bil w dzisiejszem jej stanie obydwie przyjęły strony. Niektórym członkom podobało się census wyborowy dla miasteczek nazwać niebezpiecznym, a przecież już w r. 1852 radowało to bardzo p. Disraeli, że klasa robocza ma uzyskać prawo głosowania; a w roku 1859 rozstrzygnęła izba w osobnej rezolucyi, że projektowana wtedy (przez Torysow) reforma bilu jest niedostateczną, ponieważ klasom roboczym nie przyznaje prawa wybierania członków. Propozycya, ażeby się wstrzymano z reformą, póki nie zostanie ogłoszony rezultat konskrypcyi ludności, uwstecznilaby calą tę sprawę o trzy lata, a na to rząd zgodzić się nie może. Czas trwania sesyi nie jest tak ściśle określony, jak na kongresie amerykańskim, komitet więc ma czas dostateczny, naradzić się nad tem dobrze. — Pan Disraeli starał się ocalić stronnictwo swoje z pozorów niekonsekwencyi, oświadczając, że nie pragnie by klasa robocza wykluczoną była od wyborów, ale nie chciałby, ażeby miała przewagę w sprawach politycznych. Podany projekt, ażeby odłożyć na później szkocki i irlandzki bil, nie przystoi rządowi co stronie drugiej robi właśnie zarzuty, że traci czas na niczem; bo chociaż minister spraw wewnętrznych zapewnia uroczyście, że spokój Europy w tej chwili jest zabezpieczony, nie może przecież ręczyć za to, iż stan Europy w roku przyszłym dozwoli rozstrząsać spokojnie irlandzki i szkocki bil. Z całego postępywania strony drugiej wnosi, że w tem nie jest polityka rządu lecz tylko naleganie lorda John. — P. Mackinnon wniósł poprawkę, że byłoby niesprawiedliwie i niestosownie postępywać dalej w tej sprawie, póki nie będzie przedłożony izbie rezultat ostatniej konskrypcyi ludności. — Sir J. C. Lewis, minister spraw wewnętrznych, sprzeciwiał się tej poprawce. Na propozycyę pana Hunt odłożono dalsze narady do czwartku.

— *Singapore Free Presse* podaje podziwienia godne doniesienie, że w Lohare, u przylądka półwyspu Malaka od stycznia 1859 nie mniej ani więcej jak 1500 Chińczyków tygrysy rozdarły. Drapieżny ten zwierz sprawia w tych okolicach gorsze jeszcze spustoszenia niż w Singapore, i tak wielkie jest niebezpieczeństwo życia, że trudno dostać Kuliów do roboty. Chińscy wędrowce zaludnili gęsto Lohare dopiero w najnowszych czasach.

Francya.

(Wojskowe kolonie karne. — Sprawa szwajcarska.)

Paryż, 6. czerwca. *Monitor* donosi, że ponieważ stan zdrowia księcia Hieronima polepsza się, wydawane już nie będą buletyny urzędowe.

— Dotychczas wcielano wszystkich więźniów wojskowych, gdy karę odbyli, do lekkich pułków piechoty w Afryce. Ze się zaś z 30letniego doświadczenia przekonano o szkodliwych skutkach takiego postępywania, rozporządza dekret cesarski na wniosek ministra wojny, aby na przyszłość odsyłano do pułków afrykańskich tych tylko więźniów, którzy przekraczali tylko przepisy wojskowe, wszyscy zaś inni — jeżeli przynajmniej 18 miesięcy pozostaje im jeszcze do służby — odsyłani będą do jednej z czterych kompanii karnych w Nowej Kaledonii, na Quadaloupe, na Senegalu i na wyspach Reunion.

— *Constitutionnel* oświadcza, że takie oznaczenie pojęcia neutralności Szwajcaryi, jakie zawiera nota rady federacyjnej z d. 25. maja, jest nowe i niesłuszne, to zaś co podał p. Thouvenel jest prawdziwszem i słuszniejszem. Oznaczenie p. Thouvenela upoważnia Szwajcaryę odwoływać się na swoją korzyść do układów z r. 1815, a z noty szwajcarskiej wypadałoby, że utraca to prawo; jest jednak w tem postęp, że Szwajcarya nakłania się do jakowejś zgody. Dawniejsze okolniki tylko wstrzymały rozwój sprawy, a którą można by było rozstrzygnąć daleko prędzej.

Włochy.

(Giornale di Roma objaśnia wypadki. — Wiadomości z Sycylii. — Doniesienia z Neapolu.)

Rzym, 3. czerwca. *Giornale di Roma* zwraca uwagę na kłamliwe doniesienia, któremi dzienniki piemontyńskie usiłują pokryć porażkę, jaką pułkownik Pimodar zadał powstańcom, którzy przekroczyli granicę. *Movimento* posuwa kłamstwo tak dalece, że podwajając liczbę wojska papiezkiego, któremu jeszcze 120 „Barbacanów" pomagać miało, powiada, że zostawiwszy wiele poległych i ranionych, wiele koni i broni uciekli, przeciwnie zaś ochotnicy sześciu tylko mieli ranionych, których pomieszczono w szpitalu w Pittigliano. Dalej dodaje *Giorn. di Roma* pomijając Barbacanów, których nawet z imienia nie zna, prosiłby u *Movimento* objaśnienia, dlaczego owi zwycięzcy ochotnicy tak prędko za granicę się wynieśli? A tych dziewięciu poległych, którzy zostali na placu, a czemu przeczy *Movimento*, by z rąk papiezkich żandarmów polegli, któż ubił? chyba ich własni towarzysze. Nakoniec zostaje jeszcze i to pytanie do rozwiązania, dlaczego zwycięzcy nie zatrzymali się choć tyle, aby zabrać ważne korespondencye, później znalezione na poległym Orsinim. *Giorn. di Roma* przytacza jedną z tych korespondencyi, jest to urzędowe pismo burmistrza z Manciano do Zambianchi, w którem prosi o potwierdzenie wydatków na ochotników, aby je mógł odebrać od rządu piemontskiego.

Neapol. *Patrie* opowiada, jakim sposobem przyszło do skutku pierwsze zawieszenie broni. Dnia 28go z. m. odpowiadały wojska królewskie silnie na ogień Garibaldego na Castellamare; ale ponieważ ludność i miasto cierpiały przytem okropnie, wyjednali zagraniczni konzulowie pierwsze zawieszenie broni na 6 godzin, a gdy potem bombardowanie miało rozpocząć się nanowo, wystąpił admirał angielski, jak to stwierdzają liczne depesze, z pośrednictwem, i oświadczył, „że walka nie może być nanowo rozpoczynana." Za jego przykładem przedstawiali także komendanci innych eskader zagranicznych, że potrzeba przedłużyć zawieszenie broni przynajmniej na 6 dni. Jenerał Lanza proponował potem przedłużenie zawieszenia broni i wyprawił natychmiast raport do Neapolu. Nim nadejdzie odpowiedź, zaczęto układać się o kapitulacyę, przyczem dowodził Lanza, że pozycye, jakie zajmują jego wojska, dozwalają mu prowadzić dalej walkę, i że można z łatwością dostarczyć prowiantu twierdzy portowej.

— Podług korespondencyi z Neapolu z 2go b. m. w dzienniku *Union* ma jenerał Lanza korpus najmniej 15stotysięczny i zabezpieczył sobie komunikacye między kasztelem i pałacem królewskim, tak, że zawsze jeszcze połowa Palermu jest w jego ręku.

— Paryska *Presse* podaje następujący list z obozu powstańców z Palermu z 30. maja:

„W niedzielę 27go maja około godziny 4tej zrana przypuściliśmy szturm; wojsko broniło się dzielnie, i gdyby ludność Palermu nie była nam przyszła w pomoc, wątpię, czy byłoby nam się powiodło. Była to mordercza walka. Ulica Toledo była zawalona trupami, po kostki brodziliśmy we krwi. Po sześciogodzinnej zaciętej walce nastąpiły układy, a po dwugodzinnym wypoczynku rozpoczęła się walka z nową zaciekłością. Wreszcie cofnęły się wojska. O godzinie 4tej podpalił lud pałac królewski, z którego ustąpiło wojsko.“

— Inne piemontyńskie doniesienia, a mianowicie depesze genueńskie z dnia 5. i 6. b. m. opowiadają co następuje: „Garibaldi przymuszony był niedostatkiem amunicyi przyjąć zawieszenie broni, które przedłużono później do nieograniczonego czasu. Jenerał Letizia przybył do Palermu, jak słychać, przynosi on nowe warunki kapitulacyi. Wiadomości z Palermu potwierdzają, że Letizia posłany był do Lanzy z poleceniem nie wchodzić w żadne układy z Garibaldim, raczej rozpocząć bombardowanie miasta. Ale Letizia odjechał znowu 3go do Neapolu, zdaje się po to, aby czynić nowe przedłożenia, a to dla dezercyi w wojsku i niechęci do walki.“

Ostatnie doniesienia co do wypadków w Palermie sprzeczne są więcej niż kiedykolwiek. *Patrie* z wieczora 5go b. m. i inne dzienniki paryskie utrzymują, że mylną jest pogłoska, jakoby kroki nieprzyjacielskie między wojskiem król. i Garibaldim rozpoczęły się powtórnie. W chwili, gdy odchodziły te wiadomości, jeszcze nie miano z Neapolu podpisanej kapitulacyi, ale zawieszenie broni przedłużono aż do 12. czerwca. Mają nadzieję, że za pośrednictwem dowódzców tych okrętów przyjdzie do pojednania. Piszą z Palermu dnia 26go maja: Od wczoraj godziny 6tej zrana do późna w nocy rzucano bomby z twierdzy, a oprócz tego bito z dział fregaty na Toledo i na Stradę S. Antonio. Ale zwycięstwo Garibaldego nie zupełne, bo w Monreale stoi znaczny korpus król., a w Parco jest także 600 ludzi, i chociaż z trudnością będą się mogli dostać do Palermu, zawsze jednak mogą się przebić. I pytanie jeszcze, czy z Neapolu nie nadeszlą nowych wojsk.

Grecya.

(Zażalenia w Izbach greckich na pogranicznych baszów.)

Po kilkakroć już w senacie podnoszono głos, że w Turcyi a osobliwie w Bulgarii rozszerza się panslawizm wzywając, ażeby rząd grecki stosowne przeciw temu przedsięwziął kroki i mianując konzulów greckich, podnosił żywioł heleński. Przedmiot ten podnoszą teraz gazety greckie i mnogie czynią zażalenia nad postępywaniem władz tureckich w państwach nadgranicznych. Między innemi opowiadają, jak Basza z Larisy pocztowy pakiet grecki rozkazał zatrzymać i przetrząsać. Wezwał zastępcę konzulatu greckiego, aby był temu przytomny. Że konzula nie było, bo bawił właśnie w Atenach, oświadczył wicekonzul zastępujący jego miejsce, że przytomnym takiemu postępowaniu być nie chce, gdyż to się sprzeciwia prawu narodów i zatem protest zakłada. Wezwany konzul angielski dał taką samą odpowiedź i oraz przestrzegł, że podobnem postępowaniem samemu sobie zaszkodzi. Zaniechał więc zamiaru swego basza, ale z tem wszystkiem rząd grecki wniósł na takie postępywanie zażalenia do poselstwa tureckiego w Atenach. Przeciwnie zaś uczynił Basza Janiny, nietylko przytrzymał pocztowy pakiet grecki, ale otworzył i przetrząsł i otwarty odesłał konzulowi greckiemu.

Turcya.

(Rozlokowanie wojska. — Komisya rozpoznawcza stan i położenie chrześcian.)

Konstantynopol, 23. maja. Piszą do gazety kolońskiej z Konstantynopola: Porta nie spuszcza z oka Dunaju. Wojska stojące w Szumli pod dowództwem Ismaila Baszy są już w pochodzie do Widynu. Redify jak się zowią landwery z okolic Szumli przyłączyli się do wojska. Większej wagi zdają się być pochody wojsk do Macedonii i Tesalii, gdzie między ludnością grecką mogłoby przyjść do rozruchów. Dzisiejszy *Journal de Constantinople* donosi, że Achmed Basza, jenerał brygady, wyjechał do Epiru objąć dowództwo nad gromadzącem się tam wojskiem. W ostatnich kilku dniach wyruszyli: z Konstantynopola trzeci batalion strzelców, pierwszy batalion 4. pułku gwardyi cesarskiej i jeden batalion 3go pułku gwardyi, przeznaczonej do Larisy, Janiny i Trykali. Parowiec śrubowy „Peiki Zafer“ przybył zeszłego piątku z Kandyi z batalionem gwardyi. Korpus kawaleryi pod dowództwem Sadyk Baszy wyruszył z Monastyru do Prystyny.

— Wiadomość, jakoby Rosyanie przekroczyć mieli Prut w sile 45.000 wojska, okazała się — jak donosi *Donau Ztg.* — fałszywą.

— Do *Oester. Ztg.* piszą z Konstantynopola: „Z powodu, że Porta wydała rozporządzenie, ażeby wielki wezyr Kiprisli Mehemed Basza sam osobiście rozpoznał położenie poddanych chrześciańskich, oświadczyli w Konstantynopolu reprezentanci Rosyi, Francyi i Anglii w imieniu rządów, że cale pochwalają to postanowienie, a pierwszy, kto się z tem oświadczył, był właśnie poseł rosyjski książe Labanow, po nim panowie Lavalette i sir Henry Bulwer, a także jak nam donoszą i c. k. internuncyusz austryacki, jako też i reprezentant rządu pruskiego.

Widać ze wszystkiego, że Turcya uznała całą ważność tej poruszonej przez Rosyę kwestyi. Pominąwszy, że do jej zbadania na miejscu wysyła rząd turecki umyślnie wielkiego wezyra, czego dotychczas nie czyniono nigdy w Turcyi, ale donoszą nadto, że Kiprisli Mehemedowi Baszy towarzyszy kilku wyższych urzędników wyznania chrześciańskiego. Komisya ta udała się najpierwej do Rumelii, a 31. maja była już w Warnie, aby zaraz w prowincyi bulgarskiej rozpocząć swe działanie.“

Doniesienia z ostatniej poczty.

Turyn, 9. czerwca. Izba przyjęła na przedwczorajszem posiedzeniu swojem wniosek komisyi względem listy cywilnej; dotacya korony oznaczona jest na $11\frac{1}{2}$ milion. lirów. Hrabia Cavour przedłożył projekt ustawy względem zaciągu 1000 majtków.

Jenerał Letizia powrócił do Palermu i podpisał kapitulacyę z Garibaldim. Wojska królewskie wsiądą na okręta z bronią i pakunkiem i aż do odjazdu będą obozować na Monte Pelegrino. Twierdza Castellamare oddana będzie aż do zupełnego opróżnienia admirałowi angielskiemu.

W jednym z dzienników genueńskich broni Mazzini dezerterów armii piemonckiej i oświadcza, że działa spólnie z Garibaldim. Załogi w Termini i Trapani otrzymały rozkaz, ustąpić z tych miejsc. Garibaldi nakazał wielką rekrutacyę, ustanowił komitety wojny, zaopatrzenia i obrony, porozdawał swoim żołnierzom dobra gminne i przyrzekł dezerterom korpusów cudzoziemskich, zostających w służbie neapolitańskiej, nagrodę w kwocie 40 dukatów.

Berlin, 9. czerwca. Słychać z pewnością, że książę Rejent przyjął propozycyę Cesarza Napoleona, by się zjechali w Baden-Baden. Także inni książęta niemieccy są spodziewani w tem miejscu.

Szanghai, 17. kwietnia. Powstańcy ustąpili z okolicy Hangerowa. Dla rozbicia ich wyruszyło 90.000 wojsk cesarskich pod Kanton.

Książę Melo, nieprzyjaciel cudzoziemców w Japonii, powstał przeciw rządowi. Obce ambasady i kolonie są w wielkiem niebezpieczeństwie.

Kalkuta, 4. maja. Lordowie Canning i Clyde spodziewani tu są 20go b. m. Clyde wraca do Anglii, a miejsce jego zajmie sir Hugh-Rose.

Wiadomości handlowe.

(Targ Ołomuniecki na woły.)

Ołomuniec, 30. maja. Na dzisiejszym targu było 224 wołów z Galicyi, z których 19 pozostało niesprzedanych. Ceny podniosły się w porównaniu z przeszłym tygodniem i cetnar mięsa kosztował 20 zł. 92 c. w. a.

Za najlepszą parę wołów wagi 820 ℔ mięsa i 140 ℔ łoju płacono 213 zł.; za najpośledniejszą wagi 520 ℔ mięsa i 20 ℔ łoju 110 zł.; cena przeciętna ze 128 sprzedaży wypadła na 166 zł. 70 c. w. a. za 710 ℔ mięsa i 80 ℔ łoju.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 11. czerwca.

Hotel rosyjski: Hr. Dunin Borkowski Miecz., z Mielnicy.

Hotel angielski: Ks. Stourdza Konst., z Moldawy. — Zarzycki Tytus, z Chotylubia — Urbański Wład., z Kostorowiec. — Czajkowski Hip., z Dydiatycz. — Br. Brunicki Lud., z Michałówki. — Bromirski Erazm, z Tarnorudy. Baroni Józ. c. k. podporucznik, z Słowity.

Hotel Kuhna: Romanowski c. k. podporucznik, z Uhnowa.

Hotel krakowski: Wysocki Floryan, z Hrehorowa.

Pod koleją żelazną: Dąbrowski Leon c. k. podporucznik, z Buska.

Do domu prywatnego nr. $16^{2}/_{4}$: Hr. Potocki Józ. c. k. szamb., z Rosyi.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 11. czerwca.

PP Wojakowski Dyonizy, do Lipicy górnej.—Bocheński Wiktor, do Żurowa — Frank Ferd., do Nahaczowa. — Krajewski Mich., do Drohobycza. — Szczepański Tad., do Czajkowic. — Torosiewicz Ign., do Uliey. — Łucki Józ, do Sarn. — Malisz Wład, do Białego Kamienia. — Łucki Adam, do Sarn. — Czermiński Stanił., do Mieczyszczowa. — Lubkowski Zyg, do Glinnika — Bogusz Alex, do Lubacza.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 9. i 10. czerwca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	326 53	+ 11 8	77.0	półn.	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	326.46	+ 16 5	53.2	zach.	„	„
10. god. wiecz.	326 35	+ 12 0	81 4	zach.	„	jasno
7. god. zrana	326 24	+ 13 6	74 0	półn.	sł.	jasno
2. god. po poł.	325.58	+ 19 6	58 5	półn.	„	pochmurno
10. god. wiecz.	325 04	+ 14 3	79 5	półn.	„	jasno

T E A T R.

Dziś w teatrze niemieckim po raz drugi „**Die verwandelten Weiber**,“ wielki balet w 4ech oddziałach, a drugi akt z opery: „**Lucrezia Borgia**.“

Jutro na scenie polskiej: „**Zemsta**,“ komedya w 4. aktach Alex. hr. Fredra i pożegnawczy występ panny Heleny Zawiszanki.

Kurs lwowski.

Dnia 11. czerwca.

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	16	6	22
Dukat cesarski	„ „	6	19	6	23
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	10	64	10	78
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	5	2	8
Talar pruski	„ „	1	96	2	—
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	84	45	85	15
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	71	70	72	28
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	79	8	79	83

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 11 czerwca

Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 69 80. Metaliki po 5% za 100 zł. 79 50; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier .—; Galicyi — -; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 864 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 186.50; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—

Wexlowy. Augsburg za 100 zl. połudn. niemieck. waluty 112 50. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 131.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —. .

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.22¼ dukaty ces. pełnej wagi —.—, korony —.—, półkorony —.—.

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 5. czerwca.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	65 20	65 30
Z pożyczki narod. po 5%	79 —	79.20
Z r. 1851, ser. B. po 5%	97.—	98 —
Metaliki po 5%	69 10	69 30
dtto. „ 4½%	61 25	61 75
dtto. „ 4%	54 50	55.—
dtto. „ 3%	41.—	41 25
dtto. „ 2½%	34 50	34.75
dtto. „ 1%	13 70	13.80
Przez. do wylos. z r. 1839	124.50	125.—
„ 1854	99 50	100.—
Renty Como po 42 lir. aus.	15 50	16 —
Wylos. obl. dawn długu państ. po 5%	—.—	66.—
„ „ 4½%	—.—	58.—
„ „ 4%	—.—	53.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½%	—.—	46.
„ 3%	—.—	58.—
„ 2½%	—.—	56.—
„ 2¼%	—.—	50.—
„ 2%	—.—	45 —
„ 1¾%	—.—	39.—
dtto. z procent za granicą „ 5%	—.—	66.—
„ 4½%	—.—	58.—
„ 4%	—.—	53.—

B. Krajów koronnych	pien.	towar.
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.: Niższej Austryi	92 50	93.—
Węgier	73 50	74.25
Ban. Tem., Kroacyi i Sławonii	71 50	72.—
Galicyi	71 50	72.—
Bukowiny	69 50	70.—
Siedmiogrodu	69 75	70.—
innych krajów kor.	89.—	93 —
Z klauz los r. 1867	—.—	—.—
Lom. wen. poż. z r. 1850	—.—	— —
Wen. pożyczka z r. 1859	80.25	80.50

	pien.	towar.
Dług Tyrolu po 5%	—.—	66.—
„ 4%	—.—	53.—
„ 3½%	—.—	46.—
Dług Salcburga „ 3%	—.—	38.50
„ 2½%	—.—	32.50
Dług Krainy „ 2%	—.—	26.50
„ 1¾%	—.—	22.50

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł.	—.—	—.—
„ 2½% za 100 zł.	—.—	—.—
„ 2¼% za 100 zł.	—.—	—.—
„ 2% za 100 zł.	—.—	—.—
„ 1¾% za 100 zł.	—.—	—.—

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	860.—	862 —
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	183 70	183 90
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	566 —	568 —
Półn. kolei po 1000 zł. m.k.	1835 —	1 37
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	268 —	269 —
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	189 50	190.—
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	129 75	130 25
Kolei Cisy po 200 zł m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	126.—	126.—
Lomb.-wen. kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą (50%)	158.—	159 —
Kol. Karola Lud. po 200 zł. m.k. z wpł. po 80 zł. (50%)	130.—	130.50
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m.k.	24.—	26.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m.k.	55.—	60.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	640.—	660.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	—.—	—.—
z wpłatą 60 zł, (30%)	—.—	—.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł.	—.—	—.—
dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	—.—	116.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	437.—	438.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	185.—	200.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	380.—	390.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	340.—	350.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	—.—	—.—

4. Listy zastawne.

	pien.	towar
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	101.—	102.—
10 „ 5%	98 —	98 50
przeznacz. do los. po 5%	94.—	94 25
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	100.—	—.—
przez. do los. po 5%	89 50	89 75
Gal. Tow. kred. po 4%	84.—	84.50

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	95.50	96.—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	134.50	135.—
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	95.50	96.—
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	134.—	134.50
Kol. Gloggn. za 100 zł.	85.—	86.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	—.—	95.—
Lloyda za 100 zł.	88.50	89.—

6. Losy.

	pien.	towar
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	105 25	105 50
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	103.—	103.50
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	120.—	121.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	38.15	38.50
Esterhazego po 40 zł. m. k.	85.50	86 50
Salma „ 40 „ „	40.—	40 50
Palfiego „ 40 „ „	37.50	38 —
Clarego „ 40 „ „	36.75	37 —
St. Genois „ 40 „ „	38 —	38 50
Windischgrätza 20 zł. „	23.50	24.—
Waldsteina 20 „ „	27.50	28 —
Keglevicha 10 „ „	14.50	15 —

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p.-n.	113.—	113 25
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n	113.35	113.50
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	100.15	100.25
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt	131 75	132.—
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	52 45	—.—
Marsylia za 100 fr.	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	52.45	52 50
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piastr. woł.		—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—
Dyskonto weks. Bank. nar.		5%
Procenta za zaliczki Bank. nar. na pap. publ.		5%

Kurs złota.

	w przecięciu w w. a.
Dukaty ces. men.	6 zł. $24\frac{5}{10}$ c.
dtto. pełnej wagi	6 „ 24 „
Korona	18 „ 15 „
Półkorona	— „ — „
Napoleondor	— „ — „
Rosyjski impery.	— „ — „
Kurs korony w c. k. kasach	13 zł. 50 c.

KRONIKA.

(Program wystawy rolniczo-gospodarskiej.) Komisya Wystawy ogłosiła następujący **Program** szóstej wystawy rolniczo-gospodarskiej we Lwowie.

1. Stosownie do uchwały komitetu c. k. towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego, odbędzie się w dniach 23. i następnych czerwca b. r. szósta wystawa rolniczo-gospodarcza we Lwowie, na którą komisya, przez komitet towarzystwa wyznaczona, uprzejmie zaprasza.

2. Komisya dla załatwienia czynności swoich, otwiera bióro u członka swego stale we Lwowie zamieszkałego Mieczysława Darowskiego, (Nr. 857¼ ulica Ossolińskiego) uprasza zatem, aby wszyscy chcący mieć udział na wystawie, najpoźniej do 10. czerwca r. b. wprost do komisyi pod adresem wyżej oznaczonym przesłali spisy na wystawę przeznaczonych przedmiotów, dokładnie sporządzone, a jeżeliby to uciążliwem nie było, dołączyć zechcieli opis obejmujący następujące data: jak wielka jest produkcya przedmiotu, jak dawno zaprowadzona, jakie niesie korzyści odnośnie do kapitału w produkcyę włożonego, kosztów uprawy lub przerobu fabrycznego, i jaki odbyt i dokąd?

3. Na wystawę przyjęte będą: *a*) Bydło rogate rozpłodowe, robocze i opasowe, krowy i jałownik *b*) Owce: barany, matki i skopy, cienko i grubo wełniste. *c*) Konie: ogiery, wałachy, klacze i młodzież. *d*) Trzoda chlewna. *e*) Drób wszelkiego rodzaju *f*) Wszelkie gatunki zboża, nasion ogrodowych, łąkowych, leśnych i pastewnych. *g*) Rośliny okopowe i wszelkie płody ogrodowe. *h*) Drzewo budulcowe. *i*) Narzędzia, naczynia i sprzęty gospodarskie. *k*) Wyroby ze zboża, jako to: mąka, krupy, krochmal, napoje ze zboża, wyroby z nabiału (ser, bryndza), tudzież olej, terpentyna, olej skalny, asfalt i t. p. *l*) Wyroby z roślin włóknistych: przędziwo, powroźnicze i tkackie wyroby. *m*) Sierak, koce i derki wyrobu krajowego. *n*) Przedmioty z pszczelnictwem związek mające. *o*) Dachówki, rury drenowe, cegła, glinka ogniotrwała i t. p. *p*) Żelazo lane, kute i wszelkie z niego wyroby. *r*) Skóry wyprawne i wyroby z nich.

Słowem wszelkie przedmioty powyżej niewyszczególnione, a styczność z gospodarstwem mające, a nawet płody, narzędzia zagraniczne na wzór lub do upowszechnienia sprowadzone, przyjęte na wystawę będą.

4. Przedmioty wymiarowi podlegające, sypkie i ciekłe, mają być dostawione najmniej w ilości jednego garnca, wyroby tkackie w całych postawach, drzewo w krojach poprzecznych z korą wysokości najmniej 6 cali, przędziwo w klubach i t. p.

Wszelkie przedmioty na wystawę przesłane, najpoźniej w d. 22. czerwca przyjmowane będą w miejscu wystawy, gdyż poźniej nadesłane, nie będą mogły być przez sędziów ocenione.

5. Prowadzącym bydło należy się zaopatrzyć w świadectwo zdrowia przez władzę miejscową wydane.

6. Komisya zajmie się odbieraniem przedmiotów na wystawę przeznaczonych i wygodnem onychże pomieszczeniem; a oraz wczesnem obmyśleniem żywności, jakiejby wystawcy dla bydła swego potrzebować mogli — w ogólności czuwać będzie nad utrzymaniem porządku w miejscu wystawy.

7. Koszta dostawy tu i napowrot, oraz utrzymania przedmiotów na wystawę przeznaczonych, wystawiający sam ponosi; o ile zaś komitet uzyska zniżenie opłaty na kolei żelaznej, zawiadomić o tem w właściwym czasie nie omieszka.

8 Ocenienie i przedstawienie przedmiotów celniejszych do odznaczenia w medalach, pochwałach i zakupnie, dopełnione będzie przez sędziów, których zgromadzenie członków towarzystwa w dniu pierwszym wystawy z pośród siebie wybierze.

9. Po dopełnieniu zakupna przedmiotów, o ile fundusze wystarczą, i po rozdaniu odznaczeń, nastąpi losowanie.

Biletów do tegoż losowania nabyć można od dnia dzisiejszego w komisyi c. k. Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego, lub na prowincyi u członków Towarzystwa przez komisyą zaproszonych.

Los kosztuje dwa złr. w. a. i daje możebność posiadaczowi onegoż wygrania jednego przedmiotu zakupionego do losowania z wystawy.

10. Sprawozdanie z wystawy i loteryi, tudzież z dochodów z wystawy przez pisma publiczne ogłoszone zostanie.

Z komisyi wystawy: Waleryan Krzeczunowcz. Xiążę Adam Sapieha. Mieczysław Darowski.

(Pożar.) Z Tłumacza, w obwodzie stanisławowskim donoszą: W nocy z 31. maja na 1. czerwca omało nie zniszczył podwójny pożar całego miasteczka. Najprzód wszczął się ogień w stajni folwarcznej krytej słomą, która też zgorzała całkiem, a w niej 24 wołów i 4 sztuk nierogacizny. Ale zaledwie powiodło się usilnemu ratunkowi przytłumić ten pożar, wybuchnął znowu ogień w kuźni fabrycznej, w pobliżu pogorzeliska z 7. maja r. b. Mając pod ręką wszelkie środki ratunku zdołano i ten pożar utłumić; ale obadwa te prawie równoczesne wypadki naprowadziły na domysł, że ogień musiał być podłożony. Jakoż pokazało się w końcu, że sprawcą obudwu tych pożarów był niejaki Wojtko S., 18-letni chłopak kowalski, który miał zrobić to z namowy i dla omylenia pozoru uwijał się najskrzętniej przy gaszeniu ognia.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.